

Mateřská škola Želeč, okres Prostějov, příspěvková organizace

se sídlem č.p. 153, 79807 Želeč, IČ: 75022281

ID datové schránky: amqk4z9, tel. 605012030, email: ms@zelec.cz

PROJEKTOVÝ DEN

RŮZNÉ TVÁŘE VODY

4.6.2025

Mgr. Gabriela Syrová

OBSAH:

1. Úvod
2. Organizace projektového dne
3. Vzdělávací blok A
4. Vzdělávací blok B
5. Závěr

Úvod

Voda je všude kolem nás – v přírodě, doma i ve školce. Je průzračná, ale může být i barevná. Je studená jako led i teplá jako letní déšť. Je tichá i bouřlivá, tekoucí i klidná. V našem projektovém dni „**Různé tváře vody**“ si děti budou mít možnost vyzkoušet, jaké vlastnosti voda má, kde se s ní můžeme setkat, a jak s ní bezpečně experimentovat a tvořit.

Společně se vydáme na cestu objevování vody v jejích nejrozumnějších podobách – jako led, pára, pěna, déšť i tekutina, a pomocí zábavných a tvořivých aktivit zapojíme všechny smysly. Děti budou zkoumat, manipulovat, tvořit, pozorovat, mísit, ochutnávat a hrát si, a to vše s vodou v hlavní roli.

Cílem dne je podpořit přirozenou zvědavost dětí, rozvíjet jejich jemnou i hrubou motoriku, tvořivost, poznání přírodních jevů i spolupráci s ostatními. Na děti čeká den plný zážitků, her a tvoření, které jim přiblíží důležitost vody pro život a otevřou jim dveře do světa vědy, přírody i fantazie.

Organizace projektového dne

Projektový den je připraven pro cca 60 dětí ve věku 3-6 let. Aktivity jsou plánované venku. Vzhledem k vysokému počtu dětí, jsme oslovili ke spolupráci spádovou základní školu, a v průběhu celého projektového dne nám pomáhaly učitelky 9. třídy. Celý projekt připravujeme pro děti z naší MŠ a děti z vedlejší vesnice. Děti rozdělíme do dvou skupin (1,2), které absolvují dva vzdělávací bloky (A,B), dle následujícího časového harmonogramu:

	Skupina 1	Skupina 2
7:15	zahájení	
7:30 – 8:30	Vzdělávací blok A	Vzdělávací blok B
8:30 – 9:00	svačina	
9:00 – 10:00	Vzdělávací blok B	Vzdělávací blok A
10:00 – 10:15	Zhodnocení, závěr, rozdání odměn	

Vzdělávací blok A:

V rámci tohoto vzdělávacího bloku jsme pro děti připravili tematicky laděná centra aktivit, ve kterých měly možnost samostatně prozkoumávat rozmanité vlastnosti vody a různé formy práce s ní, zde nám vypomáhaly žákyně ze ZŠ. Každá dostala na starost nějaké stanoviště a dětem, v případě potřeby, dovysvětlovaly aktivity, nebo doplňovaly potřebné pomůcky.

Na začátku jsme se s dětmi společně sešli, představili jsme jednotlivá centra a stručně popsali, co se v nich bude dít. Děti se dozvěděly, že si mohou aktivity vybírat podle vlastního zájmu, tempa a momentální nálady. Zároveň jsme děti motivovali ke střídání center, aby měly možnost vyzkoušet více typů činností. Každé centrum je označeno maximálním počtem dětí (číslo + panáčky). Pokud je dané centrum plné, děti musí počkat, nebo si zatím vybrat jinou aktivitu, než se místo uvolní.

Centra byla zaměřena na různé aspekty tématu „Různé tváře vody“, např.:

- smyslové zkoumání
- tvoření a experimenty
- volná hra a manipulace
- výtvarné činnosti a estetické vnímání
- třídění a logické operace
- manuální zručnost

Tento typ organizace aktivit podporuje:

- samostatnost a odpovědnost dětí za vlastní učení,
- rozhodování a plánování,
- vnitřní motivaci – dítě si vybírá, co ho skutečně zajímá,
- individualizaci – každý si volí obtížnost a tempo podle svých možností,
- sociální učení – děti se inspiroují navzájem, spolupracují i sdílejí.

Celý blok byl veden v duchu respektující pedagogiky a rozvoje klíčových kompetencí, především v oblasti poznávání, tvořivosti, komunikace a vztahu k přírodě.

Aktivity vzdělávacího bloku A

Ledový tác

Potřebujeme: voda, polystyren, ledová tříšť, ledovce (koupené nebo z 3D tiskárny), figurky polárních zvířat (např. tučňáci, lední medvěd, polární liška), velký tác (truffy tray)

Popis činnosti: Výše uvedené potřeby naaranžujeme na velký tác, hry dle své fantazie.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo: rozvoj smyslového vnímání
- Dítě a jeho psychika: rozvoj fantazie, poznávání změn skupenství vody
- Dítě a svět: environmentální vnímání – voda v různých podobách, změny v přírodě

Vodní tác

Potřebujeme: voda, modré části různých stavebnic, ryby, kelímky, lžičky, trychtýřky

Popis činnosti: Výše uvedené potřeby naaranžujeme na velký tác, hry dle své fantazie.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo: manipulace s vodou, koordinace pohybu
- Dítě a jeho psychika: rozvoj představivosti, orientace v prostoru
- Dítě a svět: pochopení koloběhu vody a života ve vodě

3) Mrakový tác

Potřebujeme: pěna na holení, modrá barva, voda, kapátka, pinzety, mraky a kapky (zalamínované nebo z 3D tiskárny), kelímky, velký tác (truffy tray)

Popis činnosti: Vše výše uvedené pomůcky naaranžujeme na velký tác, do pár kelímku namícháme modrou barvu s vodou a děti mohou do mraků (pěny na holení) kapátky kapat modrou vodu (kapky, déšť), pinzetskama mohou v pění hledat mraky a kapky a sbírat do kelímků

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo – jemná motorika (kapátka, pinzety), koordinace ruka–oko
- Dítě a jeho psychika – soustředění, představivost, vnímání změn, senzomotorické učení
- Dítě a svět – pozorování fyzikálních jevů (vsakování, barva, pěna, voda, srážky)

- Dítě a ten druhý – spolupráce, komunikace při společné činnosti u tácu
- Dítě a společnost – rozvoj pravidel práce ve skupině, trpělivost, čekání

Skupenství vody

Potřebujeme: mraky, vločky, kapky, ledové kostky (zalamované nebo z 3D tiskárny), obrázky s různým skupenstvím vody (pevné, plynné, kapalné), velký tác (truffy tray)

Popis činnosti: na velký tác dáme obrázky znázorňující skupenstvím vody - , doprostřed tácu dáme mraky, vločky, kapky a ledové kostky, děti mají za úkol předměty třídit dle skupenství a dávat na správný obrázek.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a svět – základní poznatky o přírodních jevech, skupenství vody, třídění informací
- Dítě a jeho psychika – rozvoj logického myšlení, koncentrace, schopnost klasifikace
- Dítě a jeho tělo – manipulace s předměty, jemná motorika při přemísťování
- Dítě a společnost – dodržování pravidel při práci, práce ve skupině nebo vedle ostatních

Fotokoutek

Potřebujeme: fototapeta (např. moře), námořnická čepice, námořnické tričko, popř. další námořnické rekvizity, iPad

Popis činnosti: Děti se můžou přestrojit za námořníka, popř. si vybrat rekvizity a navzájem se vyfotí. Mohou si samy zvolit pózu, rekvizity a rozhodnout, zda se budou fotit samy, ve dvojici nebo ve skupince.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho psychika – rozvoj tvořivosti, sebe prezentace, emocionální prožitek
- Dítě a ten druhý – interakce s ostatními, dohoda při focení, společný zážitek
- Dítě a společnost – upevňování pravidel společného chování, čekání na řadu
- Dítě a svět – vnímání prostředí, symbolika námořníka a moře, poznávání rolí

Umyvárna

Potřebujeme: různá zvířata, miminka, auta, houbičky, nádoba s vodou, mýdlo, nádoba s bahnem, velký tác (Truff Tray), ručníky

Popis činnosti: všechny hračky naskládáme na táč, doprostřed dáme nádobu s vodou a na táč také přidáme houbičky a nádoby s mýdlem (s pumpičkou). Nádobu s bahnem umístíme vedle tácu. Děti si mohou hračky zašpinit v bahně a následně v „umývárně“ umýt a utřít do ručníků.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo – jemná motorika (houbičky, mýdlo), koordinace ruka–oko, péče o hygienu
- Dítě a psychika – sledování příčiny a následku (špinění–čištění), rozvoj představivosti
- Dítě a ten druhý – spolupráce, střídání, sdílení materiálu
- Dítě a svět – porozumění péči o druhé a vztahu ke zvířatům i předmětům, změny ve stavu věcí (čisté × špinavé)
- Dítě a společnost – pravidla hygieny, řád při práci, dodržování postupů

Vodní herní prvek

Potřebujeme: vodní herní prvek, voda, zvířátka, kelímky, lžíce

Popis činnosti:

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo: koordinace pohybů, manipulace
- Dítě a jeho psychika: fantazie
- Dítě a svět: porozumění životu ve vodním prostředí

Vodní zvonkohra

Potřebujeme: zavařovací sklenice s víčky, voda, kovové lžičky, lator, nahrávací zařízení

Popis činnosti: Do zavařovacích sklenic dáme různé množství vody, sklenice zavřeme. Děti kovovými lžičkami zkouší zvuky ťukáním do skleniček. Vytváří tak hudbu. Mohou si „hudbu“ nahrát a následně poslechnout. Vše můžeme připravit 2x a děti mohou hrát a tvořit ve dvojci.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho psychika – rozvoj sluchového vnímání, pozornost, soustředění, tvořivost
- Dítě a svět – poznávání vlastností vody a zvuku, porozumění příčiny a následku
- Dítě a ten druhý – sdílení nástrojů, možnost hrát společně
- Dítě a společnost – naslouchání ostatním, respekt k tichu a prostoru při nahrávání

- Dítě a jeho tělo – jemná motorika při ťukání, koordinace pohybu a sluchu

Bambulkohraní

Potřebujeme: bambulky (bílé, světle modré, tmavě modré), pinzetky, vysypávací mraky (bílý, světle modrý, tmavě modrý), malý tác

Popis činnosti: Všechny bambulky vysypeme na tác, děti pinzetkami třídí bambulky do mraků dle barev.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo – rozvoj jemné motoriky (uchopování pinzetkou), koordinace pohybu
- Dítě a jeho psychika – rozvoj zrakového rozlišování, soustředění, práce s barvou a tříděním
- Dítě a svět – symbolické vnímání počasí a přírodních jevů (barvy mraků)
- Dítě a ten druhý – spolupráce, respekt k prostoru a materiálu ostatních dětí

Vykapávání

Potřebujeme: vykapávací tvary (mrak, duha, ryba, tučňák), barevná voda, kelímky, kapátka

Popis činnosti: Do kelímků připravíme barevné vody a děti pomocí kapátek vybarvují vykapávací tvary.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo – jemná motorika (ovládání kapátka), koordinace ruka–oko
- Dítě a jeho psychika – rozvoj tvořivosti, trpělivosti, soustředění na detail
- Dítě a svět – sledování vlastností vody, kapilární efekt
- Dítě a ten druhý – sdílení pomůcek, vzájemná inspirace a komunikace

Ochutnávka

Potřebujeme: voda, 4 džbánky, pomeranč, citron, okurka, bylinky (máta, meduňka), škraboška, kelímky

Popis činnosti: Do džbánek dáme vodu, do každého džbánu přidáme něco jiného, aby se voda ochutnila. Děti nejprve ve dvojici vodu ovoní, ochutnají, poté si jeden zaváže oči, druhý mu nalévá různé druhy vody, dítě se zavázanýma očima poznává dle čichu a chuti, o kterou vodu se jedná.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho psychika – rozvoj smyslového vnímání (chuť, čich), rozlišování, paměť
- Dítě a ten druhý – spolupráce ve dvojici, důvěra, komunikace
- Dítě a svět – poznávání přírodních zdrojů (bylinky, ovoce), zkoumání vlastností vody
- Dítě a společnost – dodržování pravidel, střídání rolí, respekt
- Dítě a jeho tělo – kontrola pohybu při nalévání, uvědomování si chutí a reakcí těla

Lovení ryb

Potřebujeme: kulisy ledovců, obrátky tučňáků, modrá netkaná textilie, polykarpova stavebnice, udice a ryby na lovení, ledové kry (krabice obalené bílým papírem)

Popis činnosti: naaranžujeme kulisy ledovců s tučňáky a ledovými krami, netkaná textilie představuje moře, na které dáme polykarpovu stavebnici jako lodičku (aby si děti do ní mohly vlézt), do lodiček dáme udice, ryby rozmístíme různě do moře. Děti si z lodiček loví rybičky.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo – rozvoj koordinace pohybů (lov ryb, manipulace s udicí)
- Dítě a jeho psychika – představivost, trpělivost, soustředění
- Dítě a svět – tematické poznávání prostředí ledu, moře a polárních zvířat
- Dítě a společnost – hra na role, dodržování pravidel, sdílení prostoru s ostatními
- Dítě a ten druhý – spolupráce, střídání, domluva při hře

Vodní útvary

Potřebujeme: obrázky s různými vodními útvary (potok, řeka, rybník, přehrada, moře), mluvící skřípce

Popis činnosti: na každý skřípec nahrajeme jeden vodní útvar. Děti si skřípec pustí, poslechnou a přiřadí ke správnému obrázku. Po dokončení proběhne sebekontrola – zespodu na skřípci a zezadu na obrázku bude stejný symbol. Děti mohou spolupracovat a plnit aktivitu ve dvojici či ve skupince.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho svět - získávají základní environmentální povědomí, rozvíjejí schopnost porozumět informacím, vyvozovat závěry a systematizovat poznatky.

- Dítě a jeho řeč - rozvoj sluchového vnímání a porozumění mluvenému projevu, rozšiřování slovní zásoby a osvojování nových pojmů
- Dítě a jeho tělo - rozvoj jemné motoriky, koordinaci rukou a zrak
- Dítě a ten druhý - rozvoj sociálních dovedností, spolupráci, komunikaci a vzájemnou pomoc
- Dítě a společnost - posilování samostatnosti a sebeovládání, sebekontrola pomocí symbolů podporuje zodpovědnost za vlastní učení a schopnost ověřit si správnost

Tvořivá voda

Potřebujeme: krepový papír (bílý, světle modrý, tmavě modrý), nádobky s rozprašovačem, voda, velký papír z role, provázek

Popis činnosti: Provázek natáhneme mezi dva stromy, po celé délce provázku navěšíme krepový papír, pod krepový papír dáme po celé délce na zem papír z role. Do rozprašovačů dáme vodu a děti stříkají vodu na krepový papír, ten pouští barvu, voda stéká, obarvuje a vytváří vodní prostředí na papíře na zemi.

Rozvíjené oblasti:

- Oblast Dítě a jeho svět - poznávání vlastností vody (voda stéká, barva se rozpíjí, míchání barev), experimentování s přírodními materiály a jejich vlivem na výtvarný projev
- Dítě a jeho tělo - rozvoj hrubé motoriky, procvičování přesnosti a kontroly pohybů.
- Dítě a ten druhý - spolupráce a sdílení prostoru při společné práci.
- Dítě a společnost - vnímání pravidel při společné aktivitě (respektování prostoru, střídání).

Dílnička

Potřebujeme: dřevěné destičky, hřebíčky, kladivo, modré bavlnky různých odstínů, tužka, šablona kapky, foto návod

Popis činnosti: děti si vyrobí v dílničce kapku dle fotonávodu.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho tělo - rozvoj jemné motoriky a koordinace oko-ruka při zatloukání hřebíčků a provlékání bavlnky
- Dítě a jeho svět - seznámení s různými odstíny modré, rozvoj barevného citění.

- Dítě a ten druhý - spolupráce, vzájemná pomoc a sdílení materiálu
- Dítě a společnost - dodržování bezpečnostních pravidel při práci s kladivem a hřebíky, vnímání významu pečlivé práce a zodpovědnosti.

Interaktivní puzzle

Potřebujeme: interaktivní puzzle – mořský svět, iPad s odpovídající aplikací

Popis činnosti: Děti poskládají puzzle, následně si iPadem „skenují“ obrázky a aplikace jim ukáže dané zvíře ve skutečné přírodě.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho svět - poznávání přírody a živých tvorů
- Oblast Dítě a jeho tělo - rozvoj jemné motoriky při skládání puzzle, koordinace pohybů rukou a očí.
- Dítě a ten druhý - spolupráce při skládání puzzle, sdílení iPadu a společné objevování
- Dítě a společnost - využívání moderních technologií k učení, respektování pravidel při práci s digitálními zařízeními.

Co plave

Potřebujeme: nádoba s vodou, různé předměty (např. autíčko, plastová lžíce, kovová lžíce, korkový špunt, atd.), pracovní list se stejnými předměty, tužky

Popis činnosti: Děti si do pracovního listu zaznačí k daným předmětům, zda dle nich bude plavat, či nikoliv. Následně ověří své hypotézy tak, že dá dané předměty do vody a pozoruje.

Rozvíjené oblasti:

- Dítě a jeho svět - poznávání vlastností látek (vztlak vody, hustota materiálů), rozvoj schopnosti pozorovat, porovnávat, vyvozovat závěry
- Dítě a jeho tělo - jemná motorika při manipulaci s předměty, koordinace ruky a oka
- Dítě a jeho řeč- popisování vlastních hypotéz a zjištění, rozšiřování slovní zásoby (plave, klesne, lehký, těžký, dřevo, kov...)
- Oblast Dítě a ten druhý - porovnávání vlastních výsledků s kamarády

Vzdělávací blok B:

Blok B je zahájen komunitním kruhem, který slouží jako prostor pro společné naladění, sdílení zkušeností a aktivaci předchozích znalostí dětí. Děti se přirozenou formou zapojují do rozhovoru.

1. Komunitní kruh (20min)

- Co víte o vodě?
- Jaká může být voda?
- Ukázka obrázků s různým skupenstvím vody. Je na obrázku voda? Kde?
- Ukázka předmětů vody v láhvi, kostky ledu, páry (zapneme otevřenou rychlovarnou konvici). V jakém skupenství vodu vidíš?
- Ukázka mraku, vločky, kapky (z 3D tiskárny), kostka ledu. Co držím v ruce? Jaké je to skupenství vody?
- Určování první hlásky/slabiky slov MRAK, VLOČKA, KAPKA, LED.
- Poslech různých zvuků vody (nalévání do sklenice, déšť, atd.) – děti zkouší zvuk definovat.
- Hra na déšť:
Kape – Děti ťukají dvěma prsty do dlaně své druhé ruky (jemné kapky).
Prší – Dvěma prsty ťukají do hřbetu ruky (kapky jsou už silnější).
Lije – Dlaně tleskají na stehna (intenzivnější déšť).
Bouře – Děti bouchají rukama i nohama o zem (hrom a blesky, silný déšť, bouřka).

Pomocí vizuálních pomůcek (obrázky, předměty) děti vnímají vodu různými způsoby a jsou vedeny k uvědomění, že voda se mění, proudí, vypařuje, tuhne – a přesto zůstává vodou. Tento vstupní kruh vytváří bezpečné prostředí, kde má každé dítě možnost být slyšeno, rozvíjí se tak nejen poznání, ale i sociální dovednosti a emoční pohoda. Na tuto úvodní část plynule navazují pohybové aktivity.

2. Pohybová chvilka (40min)

Rušná část

Potřebujeme: plastové rybičky 4 barev, 4 nádoby s vodou ve stejné barvě jako rybičky, rozlišovák

Popis činnosti: Rybičky rozmístíme po velké ploše v přírodě, děti rozdělíme do 4 družstev. Každému družstvu přidělíme jednu barvu rybiček. Děti běhají do prostoru a hledají rybičky ve své barvě. Vždy nesou jen 1 rybičku. Dávají je do nádoby s vodou své barvy.

Děti motivujeme povídáním, že musí rybičky zachránit a přinést do vody, nebo zamřou.

Co se rozvíjí: Rozvoj hrubé motoriky - běhání, chůze, koordinace pohybů při rychlém pohybu v prostoru. Rozvoj obratnosti a rovnováhy při manipulaci s rybičkou a přenášení. Rozvoj poznávání barev, schopnost rozlišovat a přiřazovat barvy. Orientace v prostoru – vyhledávání objektů rozložených v okolí. Porozumění základním pravidlům hry a plnění

jednoduchých úkolů. Spolupráce v týmu – děti se učí respektovat pravidla družstva, pomáhat si. Rozvoj sociálních dovedností: komunikace, týmová práce, prožitek společného cíle. Procvičování slovní zásoby související s barvami, přírodou a pohybem. Rozvoj schopnosti řídit se jednoduchými pravidly ve skupině.

Zdravotní cviky

Potřebujeme: barevná víčka (představující rybičky), modrou netkanou textilií (představující rybník)

Popis činnosti: textilií rozprostřeme na zem, barevná víčka rozsypeme na zem okolo textilie, děti bosou nohou zvedají víčka a přenášejí na textilií. Opět motivujeme povídáním, že zachraňujeme rybičky.

Co se rozvíjí: Posílení svalů nožní klenby a aktivace prstů na nohou – důležitá prevence plochonoží a nesprávného držení těla. Rovnováha a koordinace pohybů – děti udržují stabilitu, ohýbají se, balancují. Vědomé vnímání vlastního těla – práce s bosou nohou podporuje senzomotorický vývoj (dětí vnímají struktury, teploty, tlak). Zaměření pozornosti na detail – výběr víčka, přesné uchopení prsty nohou. Rozvoj vůle a vytrvalosti – děti často chtějí zachránit co nejvíce „rybiček“, úkol je motivuje. Prožitek z úspěchu – děti mají radost, když se jim podaří „rybičku“ uchopit a přenést. Poznávání světa pomocí smyslů – bosá chůze po různém povrchu, manipulace nohou. Environmentální výchova – symbolické zachraňování rybiček otevírá téma péče o přírodu a vodní prostředí. Rozvoj fantazie – díky příběhovému rámu (rybník, rybičky) děti vnímají aktivitu jako hru, nikoliv cvičení.

Rušná část

Pro děti budou připravena 4 stanoviště. Každá skupinka bude na jednom stanovišti. Po určité době se družstva posunou ve směru hodinových ručiček. Tak obejdou všechna 4 stanoviště.

1. Stanoviště – stezka poslepu

Potřebujeme: dlouhý provázek, škrabošky, láhev s vodou, ručníky

Popis činnosti: Natáhneme provázek v přírodě mezi stromy a vytvoříme tak stezku. Na některá místa na trase vylijeme na zem vodu. Děti jsou ve dvojici. Jeden je boso, zaváže si oči a chytne se provázku na začátku trasy. Prochází trasu podle provázku a kamarádovi, který jde s ním hlásí, zda jde mokrem, či suchem. Poté si děti vymění role. Dle času mohou dvojice měnit, nebo si trasu projít vícekrát. Dítě, které jde s otevřenýma očima, upozorňuje kamaráda v případě, že by mohl na něco narazit.

Co se rozvíjí: pohybové obratnost a koordinace pohybu v nestandardní situaci (chůze poslepu). Vnímání těla v prostoru bez zrakové kontroly. Posilování smyslového vnímání – v tomto případě hlavně hmat a vnímání chladného/mokřejšího/suchého podkladu. Rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění – dítě se musí plně soustředit na podněty z okolí (dotyk, změna podkladu). Sebevědomí a odvaha – vystavení se nové situaci (jít poslepu), důvěra v druhého. Kooperace a spolupráce – jeden vede a druhý spoléhá, že ho druhý nenechá „ve štychu“. Komunikační dovednosti – dítě slovně popisuje vjemy,

komunikuje s partnerem ve dvojici. Poznávání přírodního prostředí jinými smysly než zrakem.

2. Stanoviště – zalévání pařezu

Potřebujeme: nádobu s vodou, konvičky, kyblíky

Popis činnosti: děti si nabírají do nádobek vodu a chodí zalévat pařez.

Co se rozvíjí: Rozvoj hrubé motoriky – chůze s nádobou naplněnou vodou vyžaduje rovnováhu a koordinaci. Síla a obratnost – manipulace s kyblíkem, konvičkou; nošení, nalévání, zvedání. Koordinace oko–ruka – přesné nalévání vody na určené místo. Environmentální výchova – děti symbolicky „pečují“ o přírodu, učí se vztahu k živým i neživým přírodním objektům. Poznávání změn v přírodě – vlhkost, struktura půdy, reakce prostředí na vodu (např. tmavší barva pařezu). Vnímání zákonitostí přírodního prostředí – voda se vsakuje, odtéká, chladí. Odpovědné chování vůči okolí – péče o přírodu formou hry. Dodržování pravidel a střídání se – děti si musí navzájem počkat na řadu u vody nebo u pařezu. Spolupráce a pomoc ostatním – děti si mohou pomáhat při nabírání vody, držení konvičky apod.

3. Stanoviště – hladové ryby

Potřebujeme: velké ryby s otevřenou pusou, karticky s různým počtem malých rybiček
Popis činnosti: množiny malých rybiček dáme vždy dvě vedle sebe, tak, aby bylo uprostřed místo na velkou rybu. Tu děti přinášejí a dávají mezi dvojici pusou tam, kde je více rybiček (má velký hlad).

Co se rozvíjí: Předmatematické představy – porovnávání množství („více–méně“), odhad a rozhodování. Logické myšlení a úsudek – děti přemýšlejí, kde je větší množina, a jednají podle toho. Zrakové vnímání – rozlišování a počítání malých objektů (rybiček) – posiluje vizuální diskriminaci. Rozvoj slovní zásoby – pojmy: víc, míň, hladová ryba, srovnání dvou skupin, apod. Jemná motorika a koordinace oko–ruka – manipulace s kartičkami a velkou rybou (uchopení, přesné umístění mezi množiny). Spolupráce a komunikace – pokud děti hrají ve dvojicích nebo skupinách, musí se domluvit, vysvětlit svůj výběr. Reakce na názor druhých – učí se obhajovat, případně přijímat, že druhý má jiný názor („já myslím, že víc je tady...“). Rozvoj poznání okolního světa pomocí symbolů a množin – děti se setkávají s předobrazem budoucího matematického uvažování.

4. Stanoviště – Vodní stěna slov

Potřebujeme: interaktivní zeď, mraky, vločky, kapky, led (zalamínované nebo z 3D tiskárny)

Popis činnosti: interaktivní zeď rozdělíme na dvě poloviny. Na jednu polovinu nahrajeme počáteční písmena slov mrak, vločka, led, kapka, na druhou polovinu celá slova. Ve větší vzdálenosti rozmístíme na zem výše uvedené předměty. Děti si mohou zvolit lehčí a těžší

variantu. Buď si poslechnou první písmeno, nebo celé slovo a přinesou odpovídající předmět a položí na odpovídající okénko.

Co se rozvíjí: Fonematický sluch – rozpoznávání počátečního písmene ve slově (např. „m“ jako „mrak“). Sluchové rozlišování a paměť – dítě si zapamatuje slovo a přiřazuje správný předmět. Předčtenářské dovednosti – spojování zvuku a symbolu/slova (příprava na čtení). Porozumění významu slov – dítě propojuje slovo se smysluplným obrazem/předmětem. Pohybová aktivita v prostoru – dítě běží, nese, přesně umísťuje. Rozvoj koordinace a orientace v prostoru – dítě hledá, nese a umísťuje na správné místo. Poznávání proměn vody v přírodě – kapka, vločka, mrak, led: různé skupenství vody. Utváření vztahu k přírodnímu prostředí skrze slova a symboly. Spolupráce a domluva ve dvojici nebo skupině – děti si mohou pomáhat, radit, navzájem poslouchat a sledovat výběr ostatních.

Závěrečná část

Potřebujeme: podložky na ležení, relaxační hudbu – zvuky vody, senzorické pomůcky (senzorické lampy, 3D oko, gumové žížalky, apod.)

Popis činnosti: Děti si lehnou na podložku, poslouchají relaxační hudbu a každý si vybere jednu senzorickou pomůcku, se kterou si v průběhu relaxace může hrát.

Co se rozvíjí: Schopnost relaxace a zklidnění – dítě se učí odpočívat, vnímat ticho, hudbu a vlastní tělo. Vědomé prožívání přítomného okamžiku – rozvoj všímavosti (mindfulness) a schopnosti vnímat vnitřní i vnější podněty. Seberegulace a emoční hygiena – dítě se zklidní po fyzickém i smyslovém zatížení, čímž podporuje celkovou duševní pohodu.

Tělesné uvolnění – relaxace přispívá k regeneraci organismu a uvolnění svalového napětí.

Vnímání těla v klidu – dítě se učí být v nehybnosti, vnímat dech, dotek pomůcky, podložku pod tělem. Poznávání světa smysly – senzorické pomůcky (hmatové, světelné) rozvíjejí smyslovou citlivost. Základní orientace v čase – děti poznávají rozdíl mezi aktivní a klidovou fází dne. Vnitřní koncentrace – dítě má možnost být „samo se sebou“, hrát si v tichu, soustředit se na vjemy podle vlastního výběru.

Závěr

Projektový den byl pro děti nevšedním a hravým zážitkem, během kterého se zábavnou formou seznámily s vlastnostmi vody a jejím významem v každodenním životě i v přírodě. Děti si měly možnost vodu osahat, ochutnat, barvit i přelévat, a hlavně si s ní hrát a experimentovat.

Děti poznaly, že voda není jen tekutina z kohoutku, ale živé, který může mít mnoho podob a podobně mnoho způsobů, jak je objevovat. Měly prostor klást otázky, tvořit vlastní hypotézy a přirozeně se učit formou zážitku a hry.

Věříme, že si den s vodou užily a odnesly si nejen mokré ruce, ale i spoustu nových dovedností, zážitků a podnětů k dalšímu objevování světa kolem sebe.